

Posudek na diplomovou práci

Autor/ka: Petr Novotný

Název práce: Analýza sociálního poradenství na obecním úřadě v Ústí nad Labem a Jeseníku (případová studie)

Vedoucí práce: Ing. Bohumila Čabanová, PhD.

Autor posudku: Pavel Bareš, VÚPSV v.v.i. / doktorský program Veřejná a sociální politika FSV UK

Tématem diplomové práce je poskytování sociálního poradenství na obecních úřadech, nejprve v obecné rovině a posléze na příkladu obecních úřadů v Ústí nad Labem a v Jeseníku. Jedná se o velmi důležité téma, neboť obecní úřad podle zákona 128/2000 Sb., o obcích „pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem“, přičemž sociální poradenství lze bezpochyby chápat jako důležitý nástroj, který mohou obce při tomto úsilí využít. Sociální poradenství je přitom sociální službou podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Jako na sociální službu je tak třeba nahlížet i na sociální poradenství poskytované obecními úřady. Autor se v práci dotýká obou těchto perspektiv sociálního poradenství vykonávaného obecním úřadem. Propojení obou rovin (výkon agendy obecního úřadu i poskytování sociálních služeb) lze chápat jako významné pozitivum této diplomové práce.

V diplomové práci je potřebné rovněž ocenit zahrnutí obecnější pasáže o informacích v moderní společnosti. Práce díky tomu získává poněkud širší záběr, nežli při omezení se „pouze“ na právě uvedené klíčové perspektivy. Zahrnutím těchto pasáží se zároveň otevírá prostor pro vlastní úvahy čtenáře a činí práci velmi podnětnou. Celkově tak v obecné části práce nejenže shrnuje nejdůležitější potřebné informace ke sledovanému tématu, ale předkládá i další doplňující a přínosné poznatky a úvahy. Předkládané poznatky jsou v práci předloženy strukturovaně v rámci uceleném textu a velmi dobře zachycující současný systém a jeho významné charakteristiky.

Naopak jistým nedostatkem, pokud jde o celkové uchopení tématu a strukturaci textu, je, že v textu není již od počátku dostatečně vyjasněn „podíl“ sociálního poradenství v celkové agendě obecního úřadu. Tato otázka je totiž pro sledované téma bezpochyby významná. To dokládá i zjištění z autorem provedeného šetření mezi pracovníky obecních úřadů, v němž cituje komentář jednoho z respondentů („poradenství je součástí pracovní pozice, ne stěžejní“). Vyjasnění této otázky by bylo žádoucí i vzhledem k otázkám ohledně míry byrokratického přístupu při poskytování sociálního poradenství, jež si autor znovu klade v závěru jeho práce. I přes tuto výhradu je však celková koncepce práce pro sledované téma odpovídající.

Úroveň zpracování tématu a odborná úroveň textu (včetně práce s literaturou) je vysoká. Jako vysokou lze hodnotit i jazykovou a stylistickou úroveň, i přes možnost výhrad k některým drobnějším nedostatkům (např. spojení „Československý stát“ na straně 24 by bylo vhodnější nahradit oficiálním označením státu; překlep ve spojení „...poptávky po sociální poradenství...“ na straně 4; záměna „styčného bodu“ za „vztyčný bod“ na straně 47 nebo potřeba upravit či označit uvozovkami formulaci „snahu klientovi ušít radu přímo na tělo“ na straně 93).

Za jistý formální nedostatek lze také považovat také to, že v grafech nejsou používány srovnatelné škály (se stupnicí vždy 0-100% apod.). Při grafickém znázornění výsledků vlastního šetření mohl autor vzhledem k povaze většiny analyzovaných dat zvolit také výšečové kruhové grafy namísto jím použitých sloupcových. Tato spíše formální výhrada

je zde nicméně uvedena spíše s ohledem na možnost zvýšení názornosti textu, rozhodně se nejedná o podstatnou výtku k této práci.

Vlastní výzkumné šetření autora přináší velmi zajímavé informace. Je nicméně otázkou, zdali v rámci výzkumu neměl být větší prostor věnován otevřeným otázkám, které by umožnily věnovat více pozornosti kontextu a různým souvislostem respondentů uváděných odpovědí. Nicméně i přes velmi časté využívání uzavřených otázek (a tedy nemožnost blíže zjistit „co je za odpovědí“) provedené šetření vykresluje velmi dobře důležité aspekty týkající se poskytování sociálního poradenství na obou sledovaných obecních úřadech. I v rámci dotazníkového šetření je třeba jako pozitivní vnímat to, že se autor neomezil pouze na oblast „agendy úřadu“ a „sociálních služeb“, ale věnoval se obecněji otázce informací a nakládání s nimi.

Při prezentaci výsledků vlastního šetření zvolil autor přístup, kdy výsledky za každý obecní úřad jsou prezentovány samostatně. Tento přístup je jistě vhodnější, neboť ukazuje „profil“ každého ze sledovaných obecních úřadů. Na druhou stranu tento přístup ztěžuje možnost srovnání obou úřadů. Autor výsledky sice společně shrnuje, nicméně jedná se již o poměrně obecné zhodnocení celkové situace, v rámci něhož je již málo pozornosti věnováno jednotlivým konkrétním zjištěním, respektive zjištěným poměrům v odpovědích. Bylo by velmi zajímavé i v této společné části přímo na získaných datech ilustrovat a komentovat některé podobnosti a rozdíly mezi oběma obecními úřady, nebo alespoň čtenáři nabídnout přehledné srovnání výsledků z obou obecních úřadů v rámci jedné tabulky (například v příloze).

Uvedené připomínky k obsahu práce a formě jejího zpracování nepovažuji za zásadní, neboť celkový přístup autora k problematice podle mne povaze tématu velmi dobře odpovídá a téma je zpracováno velmi důkladně a systematicky.

Diplomovou práci Petra Novotného „Analýza sociálního poradenství na obecním úřadě v Ústí nad Labem a Jeseníku (případová studie)“ hodnotím známkou v ý b o r n ě.

V Praze 31.5.2010

Pavel Bareš